

CONFORM CU ORIGINALUL

Nr. 9553M/ 20.07.2020

STIMATĂ DOAMNĂ SENATOR,
STIMATE DOMNULE SENATOR,Nr. 6274/M.R.P.
Data 22.07.2020SG. 3029/27.07.
25.06

Referitor la întrebarea dumneavoastră, formulată în ședința Senatului din data de 22.06.2020, având ca obiect „Cercetare”, vă comunic următoarele:

1. Instrumentele având ca scop dezvoltarea noilor generații de cercetători și a școlilor de cercetare competitive la nivel european finanțate de la bugetul de stat prin Planul Național de CDI III (PNCDI III), Programul 1 - Dezvoltarea sistemului național de CD: Subprogramul 1.1 - Resurse umane și Subprogramul 1.2. - Performanța instituțională - Proiecte complexe realizare în consorții CDI, sunt:

Proiecte de mobilitate pentru cercetători din diaspora

Prin acest instrument s-a urmărit valorificarea experienței acumulate de cercetători români din diaspora prin manifestări științifice care facilitează transferul de competențe, în vederea creării unui spațiu al dialogului și al colaborării între cercetătorii români, indiferent de locul unde trăiesc și lucrează. Competițiile s-au derulat cu depunerea aplicațiilor în regim continuu. Eligibilitatea administrativă a fost verificată de către responsabilii tehnici Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI) în vederea asigurării respectării conformității cu solicitările pachetului de informații. Fiecare cerere de finanțare declarată eligibilă a fost evaluată de către un panel de experți independenți, specialiști în domeniu, primind un calificativ de tip admis/respins. Instrumentul a cuprins două tipuri de competiții, una pentru cercetători cu experiență, cealaltă pentru cercetători tineri.

Proiecte de mobilitate a cercetătorilor

Prin acest instrument s-a urmărit dezvoltarea resursei umane din sistemul național de cercetare-dezvoltare și creșterea vizibilității cercetării românești prin publicarea și prezentarea la conferințe internaționale de prestigiu a celor mai semnificative rezultate, prin efectuarea de stagii de pregătire și prin asigurarea accesului la infrastructuri, biblioteci, arhive, sau baze de date internaționale. Eligibilitatea administrativă a fost verificată de către responsabilii tehnici UEFISCDI, în vederea asigurării respectării conformității cu solicitările pachetului de informații, iar fiecare aplicație eligibilă a fost evaluată din punct de vedere al oportunității și al impactului în cadrul comisiilor de specialitate CNCS. Fiecare aplicație evaluată a primit calificativ de tip /respins.

Grantul pentru tineri cercetători REGELE CAROL I

Scopul lansării acestui instrument de finanțare a fost susținerea absolvenților de liceu cu rezultate excelente (obținute la olimpiade internaționale sau în competiții internaționale de inovare) pentru dezvoltarea unei cariere științifice într-o instituție de învățământ superior din România. Durata bursei este de 24 luni, iar cuantumul unei astfel de burse este cuprins între de 1500 și 3500 euro/an. Pentru participarea la evenimente științifice internaționale se pot acorda suplimentar 2000 euro.

Burse de cercetare „Ștefan Odobleja”

Prin intermediul acestui instrument sunt co-finanțate, din bugetul PNCDI III, programe de burse pentru doctoranzi și post-doctoranzi din organizații de cercetare din România. Conform prevederilor pachetului de informații, instituția gazdă susține un număr egal de burse finanțate din fonduri internaționale. În urma procesului de evaluare a fost selectat programul de burse al

Fundației *Noua Europă* pentru co-finanțare. Instituția oferă, pe baza unui concurs public, zece burse pentru tineri cercetători români din domeniile științelor umaniste, sociale și economice finanțate din fonduri internaționale și un număr de maximum zece burse finanțate prin programul “Ștefan Odobleja” (co-finanțare). Procesul de evaluare se realizează cu evaluatori internaționali, iar responsabilitatea procesului de evaluare revine Fundației *Noua Europă*.

Burse de cercetare „Spiru Haret”

În contextul globalizării, mobilității transnaționale și politicilor publice referitoare la migrație, realizarea unor cercetări cu caracter interdisciplinar privind diaspora românească a devenit o necesitate pentru societatea noastră. Prin acest tip de proiecte se asigură cofinanțarea programelor de burse (doctorale și post-doctorale), create la nivelul organizațiilor de cercetare din țară, care vizează studiul diasporei românești. Instituția gazdă se angajează să finanțeze din surse proprii un număr de burse egal cu cel pentru care solicită finanțare din fonduri publice.

Procesul de evaluare pentru acordarea bursei la nivel individual se realizează de către fiecare instituție gazdă.

Premierea rezultatelor cercetării pentru articole publicate

Instrumentul este dedicat creșterii calității, a impactului și vizibilității internaționale a cercetării românești prin recompensarea rezultatelor semnificative publicate în reviste de prestigiu din fluxul științific internațional. Premierea s-a realizat în funcție de rangul revistei în cadrul unui subdomeniu științific, calculat în funcție de factorul de impact (IF - “impact factor”) sau scorul de influență (AIS - “article influence score”) al revistei. Încadrarea revistelor pe subdomenii s-a realizat conform Clarivate Analytics (denumire anterioară: Thomson Reuters). În cadrul fiecărui subdomeniu, revistele cu factor de impact sau scor de influență nenul se ordonează descrescător. Revistele aflate printre primele 25% în cadrul unui subdomeniu se consideră a fi în “zona roșie”- Q1. Revistele aflate printre primele 50%, dar nu printre primele 25% în cadrul unui subdomeniu, se consideră a fi în “zona galbenă” - Q2. În cazul revistelor încadrate în mai multe subdomenii s-a luat în considerare încadrarea cea mai favorabilă din punct de vedere al premiului acordat.

Premierea rezultatelor cercetării pentru brevete înregistrate la OSIM, EPO sau USPTO

Competiția se adresează cercetătorilor afiliați unor instituții de drept public din România, autori de brevete de invenție (inventatori) naționale (OSIM) și brevete internaționale (EPO, USPTO). Valoarea premiilor acordate este 5000 lei pentru brevete de invenție naționale (OSIM) și 20000 lei pentru brevete de invenție internaționale (EPO, USPTO).

Proiecte legate de performanța instituțională/proiecte complexe realizare în consorții CDI

Instrumentul a fost creat pentru a îmbunătăți performanțele organizațiilor publice de cercetare cu tradiție și cu posibilități de relansare în domenii socio-economice de interes pentru România, prin susținerea și dezvoltarea competențelor de cercetare existente la nivel instituțional. Rezultatele urmărite sunt locuri de muncă în cercetare susținute prin program (ENI), brevete naționale și internaționale, sau produse, tehnologii și servicii noi sau semnificativ îmbunătățite realizate și transferate în mediul economic.

Pentru consolidarea capacității instituționale, ca particularitate a instrumentului de finanțare, a fost introdusă posibilitatea de acordare de vouchere - cecuri pentru valorificarea resurselor existente la nivelul consorțiului prin utilizarea infrastructurii de cercetare disponibilă (cecuri de tip A), stagii de pregătire (cercetare) și vizite de lucru de scurtă durată (cecuri de tip B), și stagii de instruire pentru resursa umană nou angajată și pentru asimilarea de noi tehnici și tehnologii (cecuri de tip C).

Informații suplimentare privind competițiile de proiecte pentru domeniile cuprinse în Strategia Națională de CDI sunt publicate pe site-ul ministerului, la următoarele adrese: <http://www.research.gov.ro/ro/articol/4629/competitii-de-proiecte-prin-planul-national-de-cercetare-dezvoltare-si-inovare-2015-2020> și <http://www.poc.research.gov.ro/ro/articol/4200/competitii-apeluri-deschise-poc-2014-2020-axa1>, precum și pe site-ul agenției de finanțare UEFISCDI, <https://uefiscdi.gov.ro/>.

În scopul facilitării accesului potențialilor investitori la resurse umane bine pregătite și la oportunități de colaborare, pe lângă eforturile pentru *dezvoltarea resurselor umane pentru cercetare* din cadrul PNCDI III, au continuat și eforturile pentru *atragera de cercetători cu înalte competențe din străinătate* prin Programul Operațional Competitivitate, Acțiunea 1.1.4 (Ghidul solicitantului, secțiunea E) - *Atragera cercetătorilor de înaltă competență din străinătate*.

2. Informații privind bugetul pe anul 2020 și plățile la zi (perioada 1 ianuarie - 30 iunie 2020) sunt disponibile la adresa: <http://www.research.gov.ro/uploads/sistemul-de-cercetare/bugetul-pentru-cercetare/2020/buget-2020-mci-platile-01-30-06-2020.pdf>.

Planul Național de CDI, acesta a beneficiat de 588,388 milioane lei în 2017, 537,892 milioane lei în 2018 și 489,567 milioane lei în 2019.

Pentru anul 2020, conform legii bugetului, la Cap. 53. 01 - Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare, este prevăzută suma de 1. 442,526 milioane lei, din care, până la data de 30.06.2020 au fost cheltuiți 633.170 mii lei.

Din creditele de angajament alocate pentru Planul Național CDI, în valoare de 996,694 mil. lei, circa 360 milioane lei vor fi destinate pentru finanțarea proiectelor rezultate din competițiile aflate în desfășurare, iar diferența pentru competiții noi.

3. Strategia Națională de CDI pentru viitorul exercițiu financiar 2021-2027 este în curs de elaborare. Ministerul Educației și Cercetării rămâne consecvent politicii sale de a stimula creșterea investițiilor în CDI, susținând creșterea bugetului alocat sectorului cercetare-dezvoltare, și va promova în continuare măsuri de atragere a surselor alternative de finanțare.

Totodată, vă informăm că, în perioada 2014-2020, prin Axa 1 a Programului Operațional Competitivitate, au fost finanțate proiecte pentru "Atragera de personal cu competențe avansate din străinătate pentru consolidarea capacității de CD". Apelul a fost lansat și închis în anul 2015 și au fost finanțate un număr de 51 de contracte în valoare de 409.373.962,28 lei.

Ministerul Educației și Cercetării este responsabil pentru obiectivul tematic: 1 „O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente”.

În acest sens, pentru perioada de programare 2021-2027, se pregătește noul Program Operațional Creștere Inteligentă Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027.

În cadrul acestui program este prevăzută o Axă dedicată denumită, "Ecosistem național de CDI integrat în Spațiu de Cercetare European și internațional", axă care promovează nevoia de dezvoltare identificată, creșterea capacității de cercetare românești de a se integra în Spațiul European de Cercetare, creșterea participării românești la programele europene, precum și cercetarea transnațională.

4. Proiectul ELI-NP se implementează de către IFIN-HH conform aprobării Comisiei Europene, pe parcursul a două perioade de finanțare din fonduri structurale (136.429.782 Euro alocați pentru perioada 2012-2015 și, respectiv, 174.516.908 Euro alocați pentru perioada 2016-2020). Proiectul (www.eli-np.ro) constă în patru componente majore:

- Sistemul de Laseri de Mare Putere (HPLS)
- Sistemul Fascicul Gama de Mare Intensitate (GBS)
- Aranjamentele experimentale
- Construcțiile civile

Implementarea Proiectului vizează, pe lângă cele patru componente majore, și o serie de aspecte ținând de scopul și impactul proiectului (buget, resurse umane, publicitate, colaborări/parteneriate, integrarea în cadrul Proiectului pan-European Extreme Light Infrastructure).

Institutul Național pentru Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei” (IFIN - HH) a reziliat în urmă cu un an contractul cu consorțiul EuroGammaS (EGS), condus de Institutul de Fizică Nucleară din Italia, pentru construirea celui de-al doilea mare echipament de cercetare din proiectul

Laserului de la Măgurele: Sistemul Gama de Energie Variabilă. Contractul reziliat era în valoare de 66 de milioane de euro. Partea italiană a chemat în judecată partea română, iar procesul se judecă și în prezent. Între timp compania americană Lyncean Technologies a câștigat licitația pentru construirea Sistemului Gama, semnându-se un contract în valoare totală de 49 milioane euro.

Începând cu septembrie 2016, după recepția clădirilor Extreme-Light Infrastructure - Nuclear Physics (ELI-NP) și solicitarea transmisă furnizorului EuroGammaS (EGS) de a începe activitățile de instalare a componentelor GBS în clădire, acesta a adoptat, pentru o perioadă de peste doi ani, o atitudine de refuz de execuție a contractului, generând întârzieri majore, fără perspectiva finalizării contractului, încălcarea obligațiilor contractuale de către furnizor fiind multiplă și semnificativă. În aceste condiții, după o serie de demersuri și acțiuni de soluționare a situației, IFIN-HH a procedat la rezoluțiunea unilaterală a Contractului nr.15/19.03.2014, contract ce a încetat la data de 16.11.2018. Rezoluțiunea a fost contestată de către consorțiul EuroGammaS, iar IFIN-HH a solicitat în instanță restituirea sumelor plătite și ridicarea echipamentelor depozitate în locația ELI-NP.

La data de 4 octombrie 2019 s-a încheiat contractul de furnizare a Sistemului gamma de energie variabilă (Variable Energy Gamma - VEGA între IFIN-HH și furnizorul Lyncean Technologies, Inc., Fremont, California), după derularea unei proceduri de achiziție publică, urmare a rezoluțiunii Contractului cu EuroGammaS și acordului Autorității de Management, în sensul încheierii unui nou contract. În luna aprilie 2020 a fost finalizat proiectul tehnic și s-au construit primele componente care urmează să fie instalate la sfârșitul anului 2020. Termenul de livrare a întregului sistem este februarie 2023. Sunt create, astfel, premisele ca Proiectul ELI-NP să fie implementat în totalitate în cadrul actualului ciclu de finanțare a fondurilor structurale și în bugetul aprobat al proiectului.

Ministerul Educației și Cercetării, alături de alte autorități abilitate, analizează situația de la IFIN-HH, astfel încât să se identifice cele mai bune soluții pentru reluarea dialogului cu Consorțiul European de Infrastructură în Cercetare.

În același timp, Guvernul a aprobat recent un Memorandum privind actualizarea poziției României în raport cu ELI-ERIC, totodată numind și un înalt reprezentant al României pentru ELI în persoana domnului Sorin COSTREIE, consilier al Prim Ministrului.

Mulțumindu-vă pentru colaborare, vă asigur, stimată doamnă senator și stimate domnule senator, de toată considerația mea.

MONICA CRISTINA ANISIE

MINISTRU

DOAMNEI SENATOR SILVIA-MONICA DINICĂ

DOMNULUI SENATOR RADU-MIHAI MIHAIL